Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

32 317 JBZ-Raad

Nr. 396 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 maart 2016

Hierbij bied ik u het verslag aan van de extra Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, gehouden in Brussel op 25 februari 2016.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
K.H.D.M. Dijkhoff

kst-32317-396
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

Verslag van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, 25 februari 2016 te Brussel

Belangrijkste zaken

I. Binnenlandse Zaken, Immigratie en Asiel

Migratie:

Aanpassing Schengengrenscode: systematische controles aan de Europese buitengrenzen: een Raadspositie werd bereikt op dit voorstel, waarbij een overgangsperiode van zes maanden na inwerkingtreding van het besluit werd overeengekomen voor de mogelijkheid tot uitzondering op verplichte systematische checks op de luchthavens.

Europese grens- en kustwacht: er is voortgang geboekt bij de behandeling van het voorstel, het streven is om een tijdens de JBZ-Raad in april een Raadspositie te bewerkstelligen.

Verslag

I. Binnenlandse Zaken, Immigratie en Asiel

Aanpassing Schengengrenscode: systematische controles aan de Europese buitengrenzen

De Raad is een algemene oriëntatie overeengekomen met betrekking tot de aanpassing van de Schengengrenscode, teneinde controles aan de Europese buitengrenzen te versterken. Een ruime meerderheid van lidstaten ondersteunde het Voorzitterschapscompromis waarin een overgangsperiode van zes maanden na inwerkingtreding van het besluit ligt besloten voor de mogelijkheid tot uitzondering op verplichte systematische controles op de luchthavens. Het Voorzitterschap constateerde een ruime meerderheid voor dit compromis en concludeerde met die termijn de onderhandelingen met het Europees Parlement tegemoet te treden.

Europese grens- en kustwacht

Het Voorzitterschap heeft tijdens dit agendapunt de voortgang op ambtelijk niveau van de behandeling van dit voorstel gepresenteerd.[1] Het voorstel zal tijdens elke JBZ-Raad de aankomende maanden worden geagendeerd om te voldoen aan de timing zoals deze volgt uit de conclusies van de Europese Raad van februari. Het Voorzitterschap streeft ernaar een Raadspositie te bereiken op de JBZ-Raad van april. Om voortgang te blijven boeken staat het Voorzitterschap in nauw contact met de rapporteur uit het Europees Parlement en heeft in LIBE een eerste openbare gedachtewisseling plaatsgevonden.

Migratie
= stand van zaken en opvolging genomen maatregelen
= follow up conclusies Europese Raad

Het Voorzitterschap refereerde aan de recente bilaterale telefoongesprekken met alle lidstaten in aanloop naar de Europese Raad van februari, waarbij in deze gesprekken werd geconstateerd dat lidstaten nog steeds kampen met problemen bij herplaatsing door verschillende oorzaken, waaronder het obstakel dat er niet voldoende asielzoekers zijn om te herplaatsen. Sommige lidstaten kampen met praktische problemen

[1] Zie doc. 6309/16 + COR 1.

ten aanzien van herplaatsing, terwijl anderen stelden eerst een effectieve beperking van de instroom te willen zien voordat zij over zullen gaan tot implementatie van de gemaakte herverdelingsafspraken. Praktische problemen ontslaan lidstaten echter niet van hun herplaatsingsverplichtingen. Het Voorzitterschap riep de Europese Commissie op te assisteren bij het wegnemen van de praktische obstakels bij herplaatsing.

Lidstaten en Europese Commissie benadrukten het belang van het behalen van concrete resultaten met betrekking tot het beperken van de instroom voor de EU-Turkije Top van 7 maart. Door enkele lidstaten werd er aandacht gevraagd voor het beëindigen van de zogenaamde «doorwuifpraktijken». Het Voorzitterschap gaf aan dat noodplanning moet worden opgezet wanneer de samenwerking met Turkije op korte termijn geen concrete resultaten oplevert.

Verschillende lidstaten pleitten voor meer steun aan Griekenland, terwijl andere lidstaten bepleitten dat Griekenland eerst zijn verplichtingen met betrekking tot registratie, opvang en terugkeer moet vervullen, voordat aanvullende ondersteuning wordt verleend. De Raad was ingenomen met en steunde het voornemen van Griekenland om de overname van derdelanders te versnellen op basis van de bilaterale terug- en overname-overeenkomst met Turkije en de mogelijkheden te benutten van niet-ontvankelijke verzoeken die Richtlijn 2013/32/EU biedt.

Enkele lidstaten gaven aan zich genoodzaakt te zien nationale maatregelen in te voeren als alternatief voor niet-werkende Europese maatregelen. Het Voorzitterschap, gesterkt door de Europese Commissie en enkele lidstaten, riep op tot een gecoördineerde aanpak en vroeg lidstaten terughoudend te zijn met het nemen van ingrijpende nationale maatregelen in de aanloop naar de Europese Raad van 7 maart.

II. En marge van de Raad

Ontbijtbespreking met landen op Westelijke Balkanroute

Voorafgaand aan de Raad constateerden de meest betrokken landen op de Westelijke Balkanroute dat Turkije een sleutelrol speelt in het indammen van de instroom. Het Voorzitterschap riep op om in aanloop naar de Top met Turkije op 7 maart a.s. geen vergaande nationale maatregelen te treffen, gelet op de effecten die van deze maatregelen uitgaan op andere lidstaten langs de route. Aanwezigen voerden een open discussie teneinde een verbeterde onderlinge samenwerking te bewerkstelligen. In dat kader wees het Voorzitterschap op de bijeenkomst van 1 maart tussen de Europese Commissie en de meest betrokken politiechefs op de Westelijke Balkan. Het Voorzitterschap concludeerde dat humanitaire bijstand aan de meest betrokken landen langs de route moet worden verleend. De Europese Commissie heeft de noden van Griekenland en de Westelijke Balkanlanden in kaart gebracht en heeft dientengevolge op 2 maart een noodinstrument[2] gepresenteerd. De Europese Commissie zal tijdens de JBZ-Raad van maart met een update komen van de situatie op de Westelijke Balkanroute.

[2] COM(2016) 115.

III. Lunchbespreking in aanwezigheid van Turkse viceminister van Binnenlandse Zaken en de VN-Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen

Tijdens de werklunch spraken de JBZ-Ministers over de noodzaak van gezamenlijke en gecoördineerde maatregelen in respons op de migratiecrisis. Zij deden dit in aanwezigheid van de Turkse viceminister van Binnenlandse Zaken en de VN-Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen. Lidstaten loofden de Turkse inspanningen om ruim 2,5 miljoen vluchtelingen op te vangen en uitten tevredenheid over de Turkse stappen om het gezamenlijke EU-Turkije Actieplan te implementeren en om 800 illegaal verblijvende derdelanders over te nemen uit Griekenland voorafgaand aan de Top van 7 maart. Desalniettemin benadrukten lidstaten dat meer gedaan moet worden om de instroom naar Europa vanuit Turkije te mitigeren. Enkele lidstaten spraken over de noodzaak van een effectievere implementatie van terug- en overname-overeenkomsten en brachten de nauwe link op tussen terugkeer en visumliberalisatie. Tenslotte wezen lidstaten op de bestrijding van mensensmokkel als terrein waar verdere samenwerking geboden is, mede in de context van de voorgenomen NAVO-missie. De Turkse viceminister maakte melding van een nieuw wetsvoorstel om mensensmokkel te bestraffen en bevestigde de overname van 800 derdelanders uit Griekenland. Naast toezeggingen te leveren op het Turkse deel van het gezamenlijke Actieplan, wees de viceminister er op dat ook de EU moet leveren.